

MEKO trauksmes cēlēju pakalpojums

MEKO cenšas uzturēt labu uzņēmējdarbības kultūru un novērst korupciju un citas nelikumības. Trauksmes cēlējiem ir būtiska loma atklātības un caurskatāmības veicināšanā. MEKO trauksmes cēlēju pakalpojums ir daļa no organizācijas darba, lai novērstu un atklātu pārkāpumus un aizsargātu personas, kuras par tiem ziņo.

Ko var ziņot?

Trauksmes cēlēja ziņojumam jāattiecas uz pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm. Informācijai par pārkāpumu jābūt iegūtai, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, vai esot praksē. Ziņotājam nav nepieciešami faktiski pierādījumi - pietiek ar pamatotu pārliecību, ka sniegtā informācija ir patiesa.

Trauksmi var celt par noziedzīgu nodarījumu, administratīvu pārkāpumu, citu tiesību normu pārkāpumu, kā arī saistošu ētikas vai profesionālo normu pārkāpumu. Trauksmes celšanai piemērojams Latvijas Republikas Trauksmes celšanas likums un attiecīgie Eiropas Savienības tiesību akti.

Ko nevajadzētu ziņot?

Trauksmes celšanas kanālu nevajadzētu izmantot:

- vispārēju personīgu sūdzību vai neapmierinātības izteikšanai, ja jautājums neskar sabiedrības intereses - šādi jautājumi parasti risināmi ar tiešo vadītāju vai personāla funkciju;
- apzināti nepatiesu ziņu sniegšanai;
- valsts noslēpumu saturošas informācijas izpaušanai.

Kas var ziņot un saņemt aizsardzību

Trauksmi var celt fiziska persona, kura informāciju par iespējamu pārkāpumu ieguvusi ar darbu saistītā kontekstā. Tas var būt darbinieks, pašnodarbinātais, brīvprātīgais, praktikants, pakalpojumu sniedzējs, akcionārs, dalībnieks, valdes vai padomes loceklis, darba pretendents, kā arī persona, kuras darba vai citas ar darba pienākumu veikšanu saistītas tiesiskās attiecības jau ir beigušās.

Ko nozīmē aizsardzība

Ja trauksme celta atbilstoši Trauksmes celšanas likuma prasībām, trauksmes cēlējam, viņa radniekam un saistītajai personai piemēro likumā paredzētās aizsardzības garantijas. Tās cita starpā ietver identitātes aizsardzību, aizsardzību pret nelabvēlīgām sekām, valsts nodrošinātu juridisko palīdzību likumā noteiktajos gadījumos un atbrīvošanu no juridiskās atbildības.

Aizliegts trauksmes celšanas dēļ radīt nelabvēlīgas sekas, piemēram, disciplināri sodīt, atbrīvot no darba, liegt paaugstinājumu vai apmācības, mainīt darba pienākumus, darba laiku, darba vietu vai darba samaksu, iebiedēt, aizskart vai citādi radīt tiešas vai netiešas nelabvēlīgas sekas.

Par trauksmes celšanu atbilstoši likuma prasībām, tostarp par tādu normatīvajos aktos noteiktu neizpaužamu ziņu izpaušanu, kuras nav valsts noslēpums, trauksmes cēlējam likumā noteiktajā apjomā neiestājas juridiskā atbildība. Aizsardzība neattiecas uz apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu.

Kas administrē trauksmes celšanas sistēmu?

MEKO iekšējais ziņošanas kanāls ir droša sistēma, ko nodrošina no MEKO neatkarīga puse - KPMG AB ("KPMG"). KPMG trauksmes cēlēju pakalpojums ir pilnībā nošķirts no MEKO iekšējā un ārējās tīmekļvietnes un var saņemt ziņojumus visu diennakti.

Ziņotājs var izvēlēties ziņot anonīmi vai atklāt savu identitāti. KPMG sistēma neuzglabā IP adreses vai citus metadatus, kuru mērķis būtu identificēt anonīmu ziņotāju. Ja persona, kura parasti izskata trauksmes celšanas lietas, pati ir ziņojuma priekšmets, lieta tiek nodota citam neatkarīgam un pilnvarotam lietas izskatītājam.

Kā notiek ziņošana?

1. Ziņojums tiek iesniegts, aizpildot elektronisku veidlapu KPMG trauksmes cēlēju pakalpojumā. Sistēma var piedāvāt arī citus ziņošanas veidus, piemēram, balss ziņojumu vai iespēju pieprasīt klātienes tikšanos.
2. Ja ziņotājs vēlas turpināt dialogu un/vai sekot lietas statusam, sistēmā tiek nodrošināta droša saziņas iespēja un piekļuve lietas informācijai. Piešķirtā piekļuves informācija jāuzglabā drošā vietā.
3. KPMG saņemšanas vienība saņem ziņojumu un veic sākotnējo lietas izvērtējumu.
4. Ziņojums un sākotnējais izvērtējums tiek nodoti iepriekš noteiktām pilnvarotām MEKO kontaktpersonām turpmākai izskatīšanai. KPMG nodrošina, ka ziņojums netiek nodots personai, kuru ziņojums skar.
5. MEKO pieņem lēmumu par nepieciešamajiem pasākumiem.
6. Atgriezeniskā saite tiek sniegta ziņotājam, ja tas ir tehniski iespējams un ziņotājs ir nodrošinājis iespēju ar viņu sazināties.

Apstiprinājums un atgriezeniskā saite

Saskaņā ar MEKO/KPMG procesu ziņotājs saņem apstiprinājumu par ziņojuma saņemšanu septiņu dienu laikā, ja vien ziņotājs nav atteicies no apstiprinājuma vai apstiprinājuma nosūtīšana varētu apdraudēt anonimitāti. Atgriezeniskā saite par lietas virzību un veiktajiem pasākumiem tiek sniegta saprātīgā apjomā noteiktajos termiņos.

Citi veidi, kā celt trauksmi

Trauksmi var celt arī, vēršoties kompetentajā institūcijā vai izmantojot citus Trauksmes celšanas likumā paredzētos mehānismus. Informācija par kompetentajām institūcijām un ziņojuma iesniegšanu pieejama:

www.trauksmescelejs.lv

Informācijas publiskošana

Trauksmes celšanas likums noteiktos gadījumos paredz iespēju sniegt informāciju publiski, piemēram, ja kompetentā institūcija noteiktajā termiņā neinformē par ziņojuma izskatīšanas gaitu, pārkāpums ilgstoši netiek novērsts bez objektīva iemesla, pastāv nenovēršams vai nepārprotams sabiedrības interešu apdraudējums vai ir pamatots risks, ka ārējas ziņošanas gadījumā tiks radītas nelabvēlīgas sekas vai pārkāpums netiks novērsts. Pirms publiskošanas ieteicams iepazīties ar Trauksmes celšanas likumā noteiktajiem nosacījumiem.

Kontaktinformācija

MEKO Baltics SIA, VRN 40003385421

E-pasts: info@bap.lv